

Forfatter: Kidde, Harald

Titel: Udrag fra Jærnet

Citation: Kidde, Harald: "Jærnet", i Kidde, Harald: *Jærnet*, udg. af Knud Bjarne Gjesing ; Thomas Riis , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, isamarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, cop. 1990, s. 325. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-kidde04ny-shoot-idm140608064871728/facsimile.pdf> (tilgået 23. april 2024)

Anvendt udgave: Jærnet

mer din Brudgom, nu viger vi, Sekunderne, der skabte ham, vi Mennesker, der fødte Gud!

Kun Sydet i de brændende Lys, af deres standende Åndedræt – og fjærnt, fjærnt en Jamren af de sidste Ulve . . . og af hint hvileløse Hjul i Persberg. Eller – Ite, var det Polhems Urets Viser dér, som krøb mod sit Mål: rundede Guds lydefrie Cirkel! »I Dag som i Går! Men i Morgen en ny og anden Dag!

Se, som vi gav dig os selv, giver vi dig nu hende, Jorden, som bar os og bandt os, Jærnet, der drak vort Blod og Blodet, hvorfra vi skabte dig! Se, dér troner hun inde, halvblottet og stor, Slægternes Dronning, Elskerinden, Moder til os og vore Børn! Men – hun bærer en Krone, den er din – så tag da din Brud!

Det glimtede gennem Spejlet . . . et Øjeblik brændte fire Lys derinde . . .

Susanna forskød det imod Brynte, og han listede sig over Gulvet . . . et Sekund til, og han vilde stå derinde, hendes, sin egen Vilje, i Guds Sted!

I samme Nu så Steffan sit eget Åsyn, dødblegt, ved Siden af Bryntes i Spejlet.

Hans Hoved brusde, af Polhems Uret, som, fyldt til Randen af Timer, kogte over i Tolvslaget, af hans Blod – nej, af Guds, dets Angst og Vælde! Han trådte et Skridt og så: han blev Gud!

Tak, Brynte og Susan, at I lærte mig det: Gud skabt af Mennesket, af jer og af mig, Guds spaltede Vilje om Jorden! Tak I lærte mig Troen på den eneste Gud: Mennesket!

Susanna, så se da dine Bejlere, og vælg din Brudgom! Se, du er os gævet: vi greb dig selv! Ventede du den ukendte Gud? Så peg på hans Fader! Husk, at en Brud er Moder!

Og – han lukkede svirvlende Øjnene – en Brudgom er Fader, din og Evighedens Herre!

Polhems Urets Slag . . . Og et skingrende Skrig gennem Dronet . . . Steffan rev Øjnene op.

Bag Brynte og ham, bag Susanna stod en hvidklædt Skikkelse . . .

Susanna styrtede op imod den – og tumlede tilbage mod Stolen, mod Brynte, og baglæns i Gulvet.

Og en brusten Røst talte gennem Slagene: »Bud fra Frøken Hulda: nu skal alle Lys slukkes på Djursøer. Nu slår Sancta Lucia-Nat!»

Sancta Lucia-Nat, Årets længste – uden Lys, uden Svar ... Noah van Drougge, Dødsbæreren, stod i Spejlet: hendes Brudgom.

I samme Nu var Susan over den væltede Stol mod Steffan – et Slag så hans Øjne røg i Gnister, og hans Baghoved hug mod Væggen.

»Din er Skylden, din – danske Vanskabning! *du* fik mig til at kigge i Spejlet og nu – å nu! en jærrende Hulken.

Steffan tog sig til Panden og fik Fingrene fulde af Blod – hendes Ring havde revet hans Bryn. Han så Dødsbæreren hvide Kittelryg roligt dukke ud i Gangen, og Susan, støttet af Brynte, vakte ad Taperdøren ind på sit Kammer.

Og Blodet fros til Is i hans Sår. I Guds Sted ... Susan, du har Ret: *min* er Svigen med Spejlet, ej Eder, at I forskød det! *min* fra jeg kaldte på det i Seklernes Stue, ja *min* fra jeg overlistede Mikael, fra jeg rakte efter dig i Tårne! Og dit Slag, den Gang som nu: Guds eget, *min* Straf! hans Svar til den Vanskabning, der fritter efter hans Vilje – at svare mod sin egen! Danskeren, den Fremmede i Jærnbåraland ...

Ti *hvorfor* nævnte jeg Spejlet for dig, Susan? For at træde hint Skridt over din, over Guds Vilje! Glemte jeg det for Kronens Tyngde, dens Blod i mine Hænder? Men måtte *dog* træde det, bag Eder, mine Lærlinge?

»Hm nå,« Olof gik hen foran det ensomt brændende Lys – det andet var væltet og slukket mod Gulvet i Susans Fald, »nu har vi vist set nok og kan slukke!« han satte roligt sin Finger i Luen og pressede den ud. »God Nat i Stuen! Nu kan Guro Rysserovø komme!« han famlede sig bort i Mørket, stødte mod Døren og fik den op.

I det samme smuttede noget tungt og stønnende forbi Steffan, fjedrede mod ham, skyggede et Øjeblik, dukket, i Gangens Snelysning og forsvandt – Arian var flygtet. Steffan var ene i Sancta Lucia-Nat.

Og Blodet brændte atter levende i hans Sår og fyldte hans Øjne. Han søgte sig frem imod Spejlet at se sin Vunde – og klæbede med Et fast ved dets Glar, ved sin egen Skygge derinde.

Bundet til sig selv ved det Blod, som han vilde udgyde for al Verden, hvoraf han vilde føde Gud – bundet, efter Majas Ord, til sit eget Spejlbillede i Skumringen, sin egen Goldhed ... Nej, bundet til det Løfte, som havde kostet ham hans Blod og skulde koste Susannas, »Bjærget« ...